

**Biuro Służby Prawnej
Trybunału Konstytucyjnego
Wydział do Spraw Wstępnej Weryfikacji
Pism Inicjujących Postępowanie
przed Trybunałem**

sygn. akt Tw 3/19

Wnioskodawca:

Rada Gminy Chelmiec, ul. Papieska 2; 33-395 Chelmiec reprezentowana przez Anetę Grzegorzek, radcę prawnego, Kancelaria Radcy Prawnego ul. Narutowicza 8/4; 33-300 Nowy Sącz

Organ który wydał zaskarżony akt normatywny:

Rada Ministrów, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Al. Ujazdowskie 1/3; 00-583 Warszawa

Uczestnicy postępowania:

- 1.) Prokurator Generalny, Prokuratura Krajowa ul. Rakowiecka 26/30; 02-528 Warszawa
- 2.) Rzecznik Praw Obywatelskich, Aleja Solidarności 77; 00-090 Warszawa

PISMO WNIOSKODAWCY

Działając w imieniu Wnioskodawcy, pełnomocnictwo w aktach, w odpowiedzi na Zarządzenie Sędziego Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 lipca 2019r., sygn. akt Tw 3/19 wydane w oparciu o art. 61 ust. 3 ustawy z dnia 30 listopada 2016r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.) działając w oparciu o art. 48 ust. 1 pkt. 1 w/w ustawy przedstawiam uzasadnienie powołując się na poniższe przepisy prawa, że kwestionowany akt normatywny lub jego część dotyczy spraw objętych zakresem działania Wnioskodawcy.

LEGITYMACJA WNIOSKODAWCY

Zgodnie z art. 191 ust. 1 pkt 3 Konstytucji RP organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego mogą wystąpić do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o stwierdzenie niezgodności przepisów prawnych z przepisami mającymi wyższą rangę w hierarchicznie zbudowanym porządku prawnym. Jednakże uprawnienie do wystąpienia z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego zostało - w porównaniu z uprawnieniem przysługującym podmiotom wymienionym w art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji RP - ograniczone w ten sposób, że przedmiotem ich wniosku mogą być tylko przepisy dotyczące spraw objętych zakresem działania jednostki samorządu terytorialnego (art. 191 ust. 2 Konstytucji RP). Mając na uwadze powyższe wskazać należy, iż z art. 1 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.) , określanej dalej jako ustawa o samorządzie gminnym wynika, że przez gminę należy rozumieć odpowiednie terytorium oraz wspólnotę samorządową, którą z mocy prawa tworzą jej mieszkańcy. Gmina jest zarówno wspólnotą samorządową, jak i odpowiednim terytorium (art. 1 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o

samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.) a w związku z tym, do zakresu działania gminy należy dbałość o szeroko pojęte prawa wspólnoty samorządowej, na całym obszarze gminy. Wynikają one także z art. 4 ust. 1 pkt 4, ustawy o samorządzie gminnym który stanowi, iż o nadaniu gminie lub miejscowości statusu miasta, ustaleniu jego granic i ich zmiana dokonywane są w sposób uwzględniający infrastrukturę społeczną i techniczną oraz układ urbanistyczny i charakter zabudowy, w konsekwencji zmiana statusu miasta, dokonana z naruszeniem przepisów prawa, narusza też zdolność gminy do wykonywania zadań, o których mowa w art. 4 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym.

W ocenie Wnioskodawcy, wydanie zaskarżonego Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2018r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 994) uprawnia Wnioskodawcę do wystąpienia z niniejszym wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego, gdyż rozporządzenie zmieniające, decydujące o nadaniu statusu miasta miejscowości Chełmiec z dniem 1 stycznia 2020r. zostało wydane bez przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami i zasięgnięcia opinii Rady Gminy Chełmiec, których to rozporządzenie dotyczyło. Tym samym został naruszony art. 4 a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.)

Rada Gminy Chełmiec oraz jej członkowie wspólnoty samorządowej zostali pozbawieni możliwości uczestnictwa w procesie nadania statusu miasta miejscowości Chełmiec (art. 4, art. 4a i art. 4b ustawy o samorządzie gminnym). Nadto rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2018r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 994) w zaskarżonej części wydane zostało z naruszeniem procedur regulujących kwestie zmiany statusu jednostek samorządu terytorialnego w przypadku, gdy zmiana statusu miejscowości została przesunięta na dzień 1 stycznia 2020r a więc niezgodnie z trybem określonym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2001 r w sprawie trybu postępowania przy składaniu wniosków dotyczących tworzenia, łączenia, dzielenia, znoszenia i ustalania granic gmin, nadawania gminie lub miejscowości statusu miasta, ustalania i zmiany nazw gmin i siedzib ich władz oraz dokumentów wymaganych w tych sprawach (Dz. U. z 2014 r., poz. 310) W szczególności Gminie Chełmiec przysługiwało prawo do przeprowadzenia konsultacji ze społecznością gminy Chełmiec w sprawie zmiany przesunięcia terminu nadania statusu miasta miejscowości Chełmiec a Radzie Gminy Chełmiec przysługiwało prawo do wydania opinii w tej sprawie po przeprowadzonych konsultacjach. Zdaniem wnioskodawcy prawo rady do uczestniczenia w procesie zmiany statusu miejscowości Chełmiec wynika w szczególności z art. 2 i art. 15 Konstytucji oraz jej preambuły (zasada dialogu społecznego i zasada pomocniczości), a także stanowi podstawę Europejskiej Karty Samorządu Terytorialnego (art. 3 i art. 4 ust. 6). Bezpośrednio prawo to wynika z unormowań ustawy o samorządzie gminnym – art. 4, 4a i art. 4b. Przepisy te tworzą proceduralną gwarancję możliwości realizowania przez społeczność lokalną przysługujących jej praw bezpośrednio (konsultacje społeczne) oraz poprzez organ stanowiący gminy, wybrany w demokratycznych wyborach, tj. Radę Gminy Chełmiec. Tryb prac nad rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2018r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 994), w zakresie objętym wnioskiem, ma istotne wady procedury konsultacyjnej (pominięcie udziału zainteresowanych społeczności lokalnych), pozostawał w sprzeczności z podstawami porządku konstytucyjnego (zasady demokratycznego państwa prawnego i dialogu społecznego, zasadą pomocniczości i decentralizacji władzy publicznej) i ze zobowiązaniami międzynarodowymi Rzeczypospolitej Polskiej wynikającymi z przepisów Europejskiej Karty Samorządu Terytorialnego (co w konsekwencji prowadzi także do zarzutu niezgodności zaskarżonego przepisu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2018r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 994), z art. 9 i art. 91 ust. 2 w związku z art. 241 ust. 1 Konstytucji). Przepisy ustawy o samorządzie gminnym (art. 4, art. 4a i art. 4b) regulują procedurę nadania gminie statusu miasta. Z punktu widzenia Wnioskodawcy istotne jest, że w przypadku wszczęcia postępowania w sprawie nadania statusu miasta na wniosek zainteresowanej rady gminy prawo wymaga opinii odpowiednich rad gmin i konsultacji z mieszkańcami. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2001 r. w sprawie trybu postępowania przy składaniu wniosków dotyczących tworzenia, łączenia, dzielenia, znoszenia i ustalania granic gmin, nadawania gminie lub miejscowości statusu miasta, ustalania i zmiany nazw gmin i siedzib ich władz oraz dokumentów wymaganych w tych sprawach (Dz. U. Nr 86, poz. 943 ze zm.) wskazuje, że do wniosku o nadanie statusu miasta należało dołączyć opinię Rady Gminy Chełmiec wraz z wynikami konsultacji z mieszkańcami lub informację o przyczynach ich braku (§ 2 ust. 2 pkt 3 ww. rozporządzenia). Wnioskodawca podkreśla, że w przedmiotowej sprawie nie wyraził opinii w

sprawie zmiany terminu nadania miejscowości Chełmiec statusu miasta; nie przeprowadzono także konsultacji z mieszkańcami gminy Chełmiec.

Mając na uwadze powyższe wskazać należy, iż zadania publiczne gminy realizowane są przy udziale rady gminy (tutaj Rady Gminy Chełmiec). Jak wynika bowiem z treści art. 15 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, rada gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym w gminie. Z kolei, zgodnie z art. 18 ust. 15 ustawy o samorządzie gminnym "Do wyłącznej właściwości rady gminy należy : 15) stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy. W tym miejscu wskazać również należy, iż po myśli art. 18 ust. 2 pkt. 1 do pkt. 14a ustawy o samorządzie gminnym, do wyłącznej właściwości rady gminy należą m.in. uchwalanie budżetu gminy, rozpatrywanie sprawozdania z wykonania budżetu oraz podejmowanie uchwał w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium dla organu wykonawczego, podejmowanie uchwał w sprawach wysokości podatków i opłat w granicach określonych ustawami, przyjmowanie programów rozwoju w trybie określonym w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Zmiana statusu miejscowości Chełmiec wpływa tym samym również na realizację zadań i kompetencji przypisanych radzie gminy (tutaj Radzie Gminy Chełmiec). W świetle powyższego, nie powinno budzić wątpliwości, iż Rada Gminy Chełmiec jest uprawniona do złożenia niniejszego wniosku, zgodnie z art. 191 ust. 2 Konstytucji RP, gdyż to Rada Gminy Chełmiec była wnioskodawcą zmiany statusu miejscowości Chełmiec z dniem 1 stycznia 2018 roku a przesunięcie daty zmiany statusu miejscowości Chełmiec na podstawie skarżonego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2018r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 994) odbyło się bez opinii Rady Gminy Chełmiec i konsultacji z mieszkańcami gminy Chełmiec.

WNIOSEK O ZWROT KOSZTÓW POSTĘPOWANIA

W uzupełnieniu wniosku na podstawie art. 98 § 1 i 2 w zw. z art. 108 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego w zw. z art. 36 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 2072 ze zm.) wnoszę o przyznanie Wnioskodawcy zwrotu kosztów postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz określenie kosztów reprezentowania Wnioskodawcy przez radcę prawnego w wysokości odpowiedniej do charakteru sprawy i wkładu pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia oraz rozstrzygnięcia.

Wnoszę o uwzględnienie powyższych twierdzeń.

Za Wnioskodawcę pełnomocnik:

RADCA PRAWNY
mgr Aneta Grzegorzek
Kt. 1228

załączniki:
1. odpis pisma x 3.